

03 Februarie 2010, nr. 448

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea articolului 409 din Codul contravențional al Republicii Moldova, nr.218-XVI din 24.10.2008

(înregistrat în Parlament cu numărul 2146.2009 din 29 Decembrie 2009)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea articolului 409 din Codul contravențional al Republicii Moldova, nr.218-XVI din 24.10.2008.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** reieșind din expunerea de motive, acest proiect substituie unii agenți constatați cu alții, datorită căreia, în viziunea autorilor proiectului, se va debloca procesul de contribuție la înfăptuirea justiției în materie de muncă, securitate și sănătate în muncă.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă** Proiectul de lege a fost înregistrat pe 29.12.2009 și plasat pe pagina web a Parlamentului la 14.01.2010, cu o anumită depășire a termenului. Totuși, Parlamentul nu a procedat la examinarea proiectului înainte de termenul acordat pentru consultarea opiniei societății civile, organizațiile și alți subiecți interesați avînd posibilitatea să se expună asupra conținutului documentului.

- 6. Suficiența argumentării.** Expunerea de motive conține anumite argumente a elaborării propunerii de modificare. Argumentele se reduc la necesitatea de substituie a unor agenți constatați cu alții

- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

În expunerea de motive lipsesc referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare, nu este estimat nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările comunitare.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Realizarea noilor reglementări nu necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, din care considerente expunerea de motive nu conține informații privind fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului rezultă stabilirea și promovarea unor interese/beneficii departamentale, prin extinderea dreptului de a întocmi procese verbale și a constata contravenții în domeniul muncii, și anume este vorba de interesele Inspecției Muncii care sînt extinse în detrimentul patronatelor. În absența avizului organizațiilor de patronat, acest proiect promovează un interes subiectiv și nu unul public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului sînt concurente cu normele Codului contravențional din Cartea a doua, Titlul I, Capitolul III - "Autorități competente să soluționeze cauzele contravenționale".

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul extinde cercul subiecților care vor putea constata contravențiile administrative și vor întocmi procese verbale, astfel fiind promovate interesele departamentale ale Inspecției muncii.

Concluzii

Proiectul supus expertizei promovează interese departamentale în detrimentul patronatelor și poate fi generator de acte subiective, implicit poate genera acte de corupție. Proiectul nu corespunde conceptului inițial al Codului contravențional care a fost la baza stabilirii autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale.

Propunerile din proiect afectează unitatea materiei și necesită a fi corelate cu celelalte prevederi ale Codului contravențional, în special, se impune corelarea propunerilor cu prevederile concurente din Capitolul III, Titlul I, Cartea a doua din Codul contravențional.

Proiectul de lege ține de competența legislativului, însă oportunitatea examinării lui poate apărea după înlăturarea tuturor problemelor abordate în prezentul raport de expertiză.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției